

Älgskötselplan Haparanda Södra Älgskötselområde 2018 – 2020. Reviderad 2019 – 2020.

Långsiktig målsättning

Att hålla en älgstam

- i balans med naturen, fastighetsägare och jägare
- med hög reproduktion
- med en stor andel kapitala djur

Åtgärder för att begränsa skador av älg på gröda och skog

Kontinuerligt följa betetrycket inom området och föra en aktiv dialog med skogs- och jordbruket.

Betessituationen

Betessituationen följs kontinuerligt genom ÄBIN. För närvarande bedöms betetrycket vara ringa.

Åtgärder för att begränsa trafikolyckor orsakad av älg

Följa älgstammens utveckling kring de trafikerade vägarna inom området. Om det finns älgar kring vägarna som utgör en trafikfara skall jakten koncentreras till dessa områden, speciellt väg 99. Under 2015-2017 har två påkörningar av älg inträffat.

Summering av älgjakt 2017 och 2018.

Älgstammen är i det ganska stabil, möjligen med en viss minskning sedan 2012. Årets reproduktion på 50,8 kalvar/100 kor vilket är i stort som 2017 på 50,4. Dessa värden är de två näst lägsta sedan älgskötselområdet bildades 2002. Siffran har varierat genom åren från 82,1 till 46,6 med ett medel på 63,4.

Avskjutningen av hondjur har gått enligt planen med koncentration på unga djur.

Något fler mellantjurar - 6 till 12 taggar - har observerades. Detta troligen som en följd av att vi från 2014 sparat dessa tjurar.

Protokollsutdrag från möte med ÄSO styrelse 2018-12-03, Utvärdering av jakten 2018.

Avskjutningen blev 92 % av medelavskjutningen, som är 39 kalvar och 32 vuxna. Vid mötet den 17 september beslöts att målet för årets älgjakt skulle vara 35 vuxna och 43 kalvar, vilket är taket för avskjutning enligt vår älgskötselplan. Detta beslut togs utifrån en positiv älgobs. Av maxavskjutningen uppnådde vi 83 %.

Efter diskussioner beslutar vi att revidera älgskötselplanen till en medelavskjutning av 36 vuxna och 44 kalvar. Vilket är en återgång till föregående plan som gällde till 2017.

Erfarenheterna från årets jakt och avskjutningsmål är att vi måste effektivisera jakten. Vi ser följande möjligheter:

- Fler jaktdagar i oktober efter uppehållet.
- Avlysningsjakt inom hela området när det bedöms nödvändigt för att gemensamt uppnå avskjutningsmålet för hela älgskötselområdet.
- Avlysningsjakt på ett - innan jakten - bestämt antal tjurar.
- Skriva avtal om flexibelt användande av angränsande marker mellan viltvårdsområdena.
- Fortsätta med inriktning att skjuta unga hondjur, men att acceptera att någon eller några produktiva kor kan blir skjutna.

Storlek och inriktningen av den årliga avskjutningen 2019-2020

Den årliga avskjutningen, utifrån ovanstående och bifogad beräkning av avskjutning 2019 - 2020, bör ligga på 36 vuxna djur med en variation av plus minus 10 procent. Detta innebär en avskjutning mellan 32 - 40 vuxna djur. Målsättningen skall vara en jämn fördelning mellan ko och tjur. Strävan skall vara att skjuta 55 % kalv, vilket ger 35 - 48 kalvar.

Avskjutningens storlek anpassas till den uppskattade älgstammen i september. Stammens storlek uppskattas genom att jämföra älgskötselområdets älgobs mot föregående års. En älgobs som överensstämmer med föregående år indikerar att föregående års avskjutning motsvarade föryngringen. En älg-obs som indikerar ökat antal mandagar per obs och per skjuten visar på en minskande stam. Detta ger som följd att avskjutningen skall ligga i det nedre intervallet - 36 vuxna.

En viktig faktor är reproduktionen. Vi utgår ifrån älgobsens uppskattning av kalvar per 100 hondjur. Mellan åren 2002 – 2017 har kalvar/100 hondjur varierat mellan 46,6 och 82,1. Vi utgår i planen från 63 kalvar/100 hondjur.

För att höja medelålder ämnar vi skjuta minst 50 % kalv, målet är 55 %, av den totala avskjutningen och styra avskjutningen vad avser kor mot unga djur.

För att öka kvalitén på tjurstammen har vi för avsikt att rikta avskjutningen mot utvalda djur. Avlysningsjakt på ett - innan jakten - bestämt antal kapitala eller mellantjurar kan vara en metod.

Om betesskador av betydande omfattning uppstår, på något område, skall avskjutningen koncentreras till dessa områden.

Avlysningsjakt skall bedrivas inom hela området när det bedöms nödvändigt för att gemensamt uppnå avskjutningsmålet för hela älgskötselområdet.

Utvärdering och styrning av jakten

Utvärderingen av älgstammens utveckling och styrning av avskjutningen sker på gemensamma protokollförda träffar mellan de ingående viltvårdsområdenas styrelser.

Mötesschema

Möte nr	Tidpunkt	Ärende
1	augusti	Allmän diskussion om läget inför jakten.
2	efter två veckors jakt	Analys av älgobs och beslut om den fortsatta inriktning av jakten.
3	mitten av oktober	Analys av älgstammen och beslut om jakten.
4	början av november	Analys av älgstammen och beslut om jakten.
5	efter avslutad jakt dec.	Utvärdering av årets jakt och beslut om Eventuell omarbetning av gällande plan.

Bilagor

Älgobs 2002-2018 Haparanda södra ÄSO
Avskjutningsberäkning 2018 – 2020
Älgfrode Haparanda södra 2018 – 2020
Älgskötselplan utifrån älgdata

För Haparanda södra Älgskötselområde 2019-01-21.

Sven Forsberg